THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
PUBLISHED BY
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —
251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide, 3967
Subscription Rates — $5.00 Per Year
Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario
January 22nd. 1913

ניט ווילענדיג ציינען זיי זיך אין זייער ריכטיגען געשטאלט

פאר'ן לעצטען האלבען יאהר פיהרען אן אין אמעריקא קאלטשאקס פארשטעהער אן אונאויפהערליכע פראפאגאנדע פאר דער אמסקער רעגיערונג. די רוסישע אינפארמאציאנס ביורא מיט איהר ניו־יארקער הויפט קווארטיר איז באזונדערס טעטיג אויף דיעזען געביעט. א רייהע ביכער און בראשורען, וועלכע ווערען ארויסגעגעבען פון דער ביורא, האבען אלע איין צוועק, ארויסצושטעלען אין פינסטערען ליכט די לענין רעגיערונג, און פארקעהרט די שעהנע האפנונגען, וואס ערווארטען רוסלאנד, ווען קאלטשאק, וועט זיין ניט נור דיקטאטאר אין סיביר, נאר אויך דיקטאטאר איבער גאנץ רוסלאנד. צוליעב דעם צוועק גיט די ביורא אויך ארויס א ספעציעלע וואכען - ציייטונג „סטראגגלינג ראשיא", וואו עס ווערען געדרוקט דאקומענטען און ארטיקלען אויפצוצייגען קאלטשאק'ס גוטס קייט.

אין איינעם פון די לעצטע נומערען פון „סטראגגלינג ראשיא" איז אפגעדרוקט א דאקומענט, וועלכער איז ארויסגענומען פון דער פעטראגראדער „פראוודא", און וועלכער דארף ציינען, פון וואס פאר אן עלעמענט עס באשטעהט די באלשעוויסטישע רויטע ארמיי, און ווי דאס אמת'ע רוסישע פאלק איז געגען זיי.

דער דאקומענט איז אן אויפרוף וואס א געוויסער קאמאנדיר פון א קאלוגער פיערים רעגיערונג, באלאכאוויטש האט ארויסגעגעבען צו זיינע סאלדאטען, און די „סטראגגלינג ראשיא" דרוקט עס, אום צו ציינען, ווי די אמת'ע רוסען פארלאזען אלץ מעהר די באלשעוויקעס.

אט איז אן אויסצוג פון דיעזען דאקומענט, ווי מיר געפינען עס אין דער „סטראגגלינג ראשיא":

„ברידער פויערים! אויפגעפאדערט פון אייך, האב איך אייער פאטער באלאכאוויטש אנגענומען די פיהרערשאפט פון די פוירישע טרופען. כאטש אין דער מיטען פון די באלשעוויקעס, האב איך דאך געדיענט מיין לאנד, און ניט דער / הברה אידען, געגען וועמען איך האב ארגאניזירט א מעכטיגע סאלדאטען קערפערשאפט".

דאס איז דער אנפאנג פון דעם אויפרוף, און עס איז גענוג, עס ציינט גענוג דעם אנטיסעמיטיזם און דעם אידען - האס, וואס הערשט צווישען די אלע אנטי - באלשעוויסטישע פיהרער. די „סטראגגלינג ראשיא", קאלטשאק'ס אמעריקאנישער ארגאן, האט געוואלט מיט דעם ציינען, ווי אזוי עס דענקען מאנכע פויערים - פיהרער, און ניט ווילענדיג האט ער אונז אויך געציינט די צווייטע זייט פון דער מטבעה, וואס זיי דענקען פון אידען, און וואס מיר קענען האפען און ערווארטען פון זיי.

ניט ווילענדיג, ענטפלעקען זיך פאר אונז די אלע קאלטשאקיסטען אין זייער אמת'ען געשטאלט.

די פרעסע האט שוין געמענט ענדערען די שפראך

דייטשלאנד האט שוין ראטיפיצירט דעם שלום אפמאך, און דאס האט געגעבען א שטוים די נארמאלע פריעדענס - באדינגונגען, אז זיי זאלען וואס שנעלער אנהויבען איינגעפיהרט צו ווערען. די בלאקאדע געגען דייטשלאנד איז שוין ארונטערגענומען געווארען, וואס דאס מיינט, אז האנדעלס - באציהונגען קענען וויעדער אנגעהן צווישען דייטשלאנד און אנדערע לענדער. די אמעריקאנער רעגיערונג האט שוין אפילו אנאנסירט, אז חוץ מיט פארב - שטאפען און פאטאש, מעג דער האנדעל אנגעהן אונגעגרענעצט. עס זאל אנהויבען פונקציאנירען שיפס - ליניע צווישען אמעריקא און דייטשלאנד, ווי עס איז געוועזען פאר דער מלחמה. די נארמאלע לאגע האלט זיך דארום ביי צוריקקעהרען, עס איז נאר ניט קלאהר, צי די אויסערליכע פאליטישע באציהונגען צווישען דייטשלאנד און די אליאירטע וועלען אנגעהן דורך אמבאסאדארען, ווי געוועזען, אדער דורך צייטווייליגע פארטרעטער, פריינדליכע באציהונגען וועלען אבער אלענפאלס זיין.

און דאך הערט די פרעסע אלץ ניט אויף צו רייצען די נידעריגע געפיהלען. אויב מען האט אין דער צייט פון קריעג באנוצט דאס ווארט „הונען" אנשטאט דייטשען, האט מען עס נאך פיעלייכט געקענט באַרעכטיגען, ווארום אבער זאל עס יעצט פארגעזעצט ווערען, ווען יעדער צד מוז זיך באמיהען צו פארגעסען און אויך פארגעבען.

ווארום תאלטען אין איין גיסען אויל אויפ'ן פייער, ווען מען דארף אנשטאט דעם קאנאן און די שווערד איינפיהרען פריינדליכע באציהונגען מיט די „געכטיגע שונאים", אבער „מארגענדיגע פריינט".

דאס ווארט „הונען" האט געמענט אויף א ווייל ארויסגעמעקט ווערען אין דעם ווערטערבוך פון דעם ענגלישען רעדאקטאר און זיינע געהילפען.

א רייזע דורך בעלגיען

פון
לעא וואלפסאן

איך האב זיך ערשט צוריקגעקעהרט פון א זעקס טאגיקע רייזע דורך בעלגיען. איך האב געמאכט די רייזע אלס א מיטגליעד פון די אינטער - אלייאירטע צייטונגס קארעספאנדענטען ביי דער פריעדענס קאנפערענץ, אויף דער איינלאדונג און אלס די געסט פון דער בעלגישער רעגיערונג, מיוניציפאליטעטען און פון דער פרעסע. די רייזע האט אנגענומען דורך די פאלגענדע שטעדט: דונקירק, פוירנים, איפר, דיקסמוד, ניופארט, אסטענד, זיברוזש בלאנקערבערג, ברודזשע גאנד ברוסעל, מאלינעי, לואווען, ליערזש, ספא, נאמור, דינאנט, שארלעראי און מאובעזש.

די רייזע איז געמאכט געווארען אין ארמיי אויטאמאבילס און מיר זיינען בעגלייט געווארען פון בעלגישע אפיצערען וועלכע האבען אונז געגעבען די נייעסטע היסטארישע אינפארמאציאן וועגען דיעזע פערשיעדענע שטעדט און וועגען די שלאכטפעלדער וועלכע מיר זיינען פארביינעפאהרען. די רעגיערונגען פון די פארשיעדענע שטעדט און די לאקאלע פרעסע האבען געוואלט איבעריאגען איינע די אנדערע אין די באנקעטען, קאנצערטען, און טייערע רעספעפשאנס וועלכע זיינען געגעבען געווארען אין אונזער עהרע מיר האבען געהערט פיעלע רעדעס וועגען בעלגיען און וועגען וואס זי האט געליטען אין דער ערשט נע'ענדיגטער מלחמה. מען האט אויך ניט פארפעהלט אונז צו געבען פיעל בעלגישע ליטעראטור. דריי ווירדיגע רעדעס זיינען געהאלטען געווארען פאר אונז פון דעם בעריהמטען און העלדישען מעיאר פון ברוסעל, מר. דע מאקס; פון מיניסטער רענקין און פון דעם בעלגישען קארדינאל מערסיער. מיר זיינען דורכגעפאהרען בעלגיען פון איין גרענעץ ביז דעם צווייטען, אין דער לענג און אין דער ברייט, און האבען געהאט אן אויסגעצייכנעטע געלעגענהייט צו זעהן דאס לאנד.

איך וועל אייך דערצעהלען וואס איך האב געזעהן, אין קורצען, ווי עס האט געמאכט אן איינדרוק אויף מיר, מיט איינינע מיינע איינענע באמערקונגען, ניט קוקענדיג אויף דעם וואס איך ווייס דאס עס קאן זיין דאס איינינע וועלען ניט גלייכען מיינע באמערקונגען.

אין די טיילען פון בעלגיען, וואו עס זיינען פארגעקומען שלאכטען, — און דאס איז נאר א גאנץ קליינע טייל פון דעם לאנד — איז געטאן געווארען זעהר פיעל שאדען. איינינע שטעדט, ווי איפר האוטהילסט און לאנגעמארק זיינען אין גאנצען אפגעווישט געווארען פון דער וועלט. קיין איין הויז איז ניט געבליבען שטעהן, עס איז אין גאנצען א בארג חורבות און גריבער. דער געגענד ארום דיעזע פלעצער זיינען אין א שרעקליכען ...

...

איך האף אז די בעלגיער וועלען בעגרייפען זייער לאגע — זייער אמת'ע לאגע און וועלען פארמולירען זייערע גערעכטע פאדערונגען. בעלגיען'ס טייל אין דעם קריעג האט איהר פערדיענט אן עהרען פלאץ אין דער וועלט, און זי דארף זיך ניט באנוצען מיט איבערטרייבונגען צו דערגרייכען וואס עס קומט איהר.

דער נאציאנאלער רענעסאנס פון ליטווישען פאלק און די אידען

פון דר. א. מארגאלין.

א טאג

פון י. ל. כאלושינער.